

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 231. — Štev. 231. (Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 24, 1942 — TOREK, 24. NOVEMBRA, 1942

VOLUME L. — LETNIK L.

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c na dan dobivate...
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvenil sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

RUSI NABLIJAJO NEMCE

V SVOJI VELIKI ZIMSKI OFENZIVI SO RUSI Z OBKOLJEVALNIMI OPERACIJAMI ŽE DOSPILI DO ČERNIŠEVSKA, 100 MILJ SEVEROZAPADNO OD STALINGRADA, NA JUGU PA DO KALAČA. — V ŠTIRIDNEVNJIH BOJIH SO IMELI NEMCI 50.000 IZGUB IN V NEVARNOSTI JE MNOGO TISOČ NEMCEV, KI SE NAHAJAJO V STALINGRADU IN OKOLICI

Angleški opazovalci sodijo, da je 300.000 do 400.000 nemških, madžarskih in rumunskih vojakov v nevarnosti, da bodo obkoljeni.

Posebno poročilo — že drugo v dveh dneh, — pravi, da je bil Černiševsk zavzet, ko so Rusi nepretrgano napredovali 12 milj. To mesto je najbrže zavzela ista armada, ki je zavzela tudi Serafimovič na severni strani. Dona in je nato vdarila proti jugu, da se združi z ono armado, ki prodira južno od Stalingrada. Ta armada namerava skleniti s severno armado klesče okoli Stalingrada. Južna armada je večeraj tudi napredovala 12 milj ter je zavzela Abgarovno in Aksaj, še 10 milj dalje proti jugu.

Rusko poročilo zatrjuje, da so imeli Nemci v petih dnevih ofenzive 26.000 mrtvih in 24 tisoč ujetnikov.

Poleg tega pa znaša vojni plen: 556 topov, 2826 trukov, 1200 železniških voz, 2625 strojnic, 32 aeroplanov v dobrem stanju 35 tankov v popolnoma uporabnem stanju.

"Velike zaloge orožja in drugih vojni potrebščin niso še bile preštete," pravi poročilo. "Ujeli smo 70 aeroplanov, 157 tankov in 186 topov."

Redno polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva pravi, da imajo Nemci tudi v Stalingradu že zelo velike težave zaradi močnega ruskega prodiranja severno in južno od mesta.

V pojasnilo, kako obsejna je ruska ofenziva, navaja rusko poročilo naslednje:

"Jugozapadno od Stalingrada naše čete uspešno prodirajo. V namenu, da bi zavstavlili napredovanje rdeče armade, je sovražnik poslal v boj infante-

rijske in tančne divizije in vnela se je vroča bitka.

"Naši tanki so se zarili sovratniku v bok ter razbili njegove utrdbe. Sovjetska infanterija, ki je sledila tankom, je napadla in premagala Hitlerce. Zasledujoč sovražnika, so naše čete zavzele več obljubljenih krajev."

Poleg Černiševskega in Aksaja ste obe rdeči armadi zasledili še Perelazovsky, Pogodinsky in Tundutovo.

Te velike uspehe je rdeča armada dosegla, ko je dolgo rusko fronto objela ostra zima, ki se je razlezla daleč doli na jug na Kavkaz. Tekom večerajšnjih bojov ne morejo Nemci nikjer zaznamovati niti najmanjšega uspeha.

Pri Nalčiku na Kavkazu so Rusi uničili dve nemški infanterijski stotniji in drugo severovzhodno od Tuapse ob Črnem morju.

Ruski listi z velikim zadovoljenjem pišejo o ruski zmagi okoli Stalingrada.

"Sedaj Hitlerjeve tolpe čutijo težo prvih močnih vdarcov," piše "Pravda." "Ura masčevanja je vdarila v Stalingradu."

Kot pravi "Pravda", so Nemci trimesečno obleganje Stalingrada zelo drago plačali, kajti samo v prvih dveh mesecih obleganja so imeli 100.000 mrtvih, izubili so 800 tankov in nad 1000 aeroplanov.

"Pravda" tudi navaja pismo nekega ubitega nemškega častnika, ki pravi: "Cesta v Stalingrad se sme imenovati cesta smrti."

JAPONCI ZASEGLI DEL PAPEŽEVE POŠILJKE INTERNIRANECM

Chungking. — Japonske vojaške oblasti v Hongkongu so zasegle 40 tisoč dolarjev od 100 tisoč-dolarske pošiljke, katero je papež namenil internirancem v japonskih koncentracijskih taboriščih. Vest o zasegi je prišla iz katoliških virov v Hongkongu.

Poročilo pravi, da je bil denar poslan japonskim oblastim z navodilom, naj se razdeli med internirance. Kot pravi poročilo, niso Japonci nekaj časa niti potrdili prejete denarja, ter sploh nič ukrenili glede razdelitve denarja. Vatikan je sprito tega molka in prezretna poslana vsote vložil oster protest, nakar so Japonci dali Vatikanu vedeti, da bojejo, da se prepusti 40 tisoč dolarjev od one vsote za japonsko armado.

Kakor je rečeno, je papež nerad pristal na zahtevo in potem je bil preostali denar takoj razdeljen med internirance—to je bilo pretekli teden. Skoro istočasno pa so že Japonci ukazali japonskemu tisku in radiju, da poda v javnost vest, da je papež podaril japonski armadi 40 tisoč dolarjev, s čemer je priznal pravilnost japonske misije v tej vojni.

BOJI NA PACIFIKU

Avstralske čete so vdrle v Gono na severovzhodni obali Nove Gvineje in sedaj čistijo pokrajino zadnjih ostankov japonske armade. Amerikanci pa so medtem potisnili svojo črto blizu Bume, 15 milj nižje ob obrežju od Gone.

Železniška sabotaža na Hrvaškem

ONA poroča iz Washingtona dne 21. novembra, da nemško vrhovno poveljstvo na Balkanu je izjavilo, da se je železniška sabotaža na Hrvaškem tako razpasla, da resno ogroža položaj. Nemško poveljstvo je sklenilo ustanoviti posebno komisijo, ki bo morala skrbeti za rešitev tega problema.

Glasom londonske radio postaje BBC bo imela nova komisija pooblastilo, da vpokliče Hrvate na prisilno straženje ali delo na železniških progah.

Dakar na zavezniški strani

Najvažnejše pristanišče ob obali zapadne Afrike, Dakar, je sedaj na strani zaveznikov. Admiral Darlan, ki je vodja Francozov pod zavezniško okupacijo zapadne Afrike, je po radiju v Alžiru naznanil, da se je Dakar in cela francoska Zpadna Afrika postavila pod njegovo povelja.

Dakar je zelo utrjeno mesto in obdano z letališči ter se nahaja od najvzhodnejše točke Barzilijske samo 1800 milj. Od tu bi najbrže Hitler, ko bi zmagal v Evropi, skušal vpasti v Južno Ameriko.

V dakarskem pristanišču se nahajajo poškodovana francoska oklopna plovila, tri lahke križarke: Georges Leagues, Montcalm in Gloire; trije rušilci in 13 podmornic, ki bodo sedaj na razpolago zaveznikom.

Francoška Zpadna Afrika ima površine 1.800.000 kvadratnih milj in okoli 15.000.000 prebivalcev, med katerimi so tudi Senegalci, čijih bojevitost so okusili Nemci že v prvi svetovni vojni.

Ameriško-angleška armada se v vzhodni Tuniziji pripravljala na uničujoč napad na osiške postojanke okoli Bizerte in Tuniza.

V Tuniziji ima Hitler precej močno zračno silo, ki zavezniške zelo zadržuje pri njihovem prodiranju. Nemškim četam v Tuniziji poveljuje general Walter Nehring.

Bizerta je za osiške največje važnosti, kajti kdor ima to pristanišče, obvladuje tudi morje, zato je Hitler mesto zelo utrdil in ga bo branil do zadnjega.

Vojni departament v Washingtonu je naznanil, da sta imeli ameriška armada in mornarica pri zavzetju Francoške Severne Afrike 1910 izgub in sicer 360 mrtvih, 1050 ranjenih in 500 pogrešanih. Naznanilo pa pripomni, da so "pogrešani" najbrže utonili.

Te izgube pa so po zadržilu vojnega departamenta primeroma zelo nizke, ako pomislimo, kako velike podjete so Amerikanci izvedli, ko so se ob istem času izkrcali v Casablanci, Oranu in Alžiru.

Angleška osma armada je razbila zadnjo črto nemške bežeče armade pri Agadabiji ter prodira dalje in se nahaja od El Aghelle samo še 70 milj.

Feldmaršal Erwin Rommel se bo najbrže skušal postaviti v bran pri El Aghelli v ozkem pasu med Sredozemskim morjem in slanim močvirjem na jugu.

AMERICANI SE BOJE POMANJKANJA

Washington. — Iz urada administracije cen poročajo, da so v delu načrti, potom katerih bi se dalo zaustaviti histerično nakupovanje od strani civilnega prebivalstva onih slojev, ki si lahko privoščijo kopičenje raznih živil in drugih potrebščin.

Uradni zastopnik administracije je izjavil, da doseza panika nakupovanja in kopičenja stopnjo, ki aktualno povzroča pomanjkanje komoditet in živil, katerih bi sploh ne zmanjkalo, ako bi nekateri ljudje ne bili v tako groznem strahu, da bo njihovem ljubemu železcu in njih privrajeni navadam in udobnostim pretlo kako pomanjkanje tekot te vojne.

Oblasti seveda ne morejo organizirati posebne komisije, ki bi šla od hiše do hiše, ter preiskovala kleti in shrambe, ki so v premožnih primerih napolnjene z zalogami živil, katere je vlada sedaj prisiljena postaviti na listo racioniranja, da bodo tako mogli dobiti svoj delež tudi ljudje, ki so pokazali toliko zaupanja v Ameriko,

da se niso spustili v histerično nakupovanje potrebščin, ko hitro je izgledalo, da bo tega ali onega morda primanjkovalo. Delavci, ki prejemale le normalne plače, si istotako niso mogli napolniti svojih shramb z velikimi zalogami sladkorja, kave, itd., vsled česar je bila mnoga delavska družina prikrašana na tem in onem, ker so taki, ki so mogli, pograbil s polje v trgovinah vse, kar je bilo močeno.

Washington sedaj kuje novo regulacijo, po kateri bo moral vsakdo prijaviti svoje zaloge in ako se bo pronašlo, da je bila v tem oziru dana napačna zapri-sega, bo dotičnik zapadel kazni, ki nalaga globo do 10 tisoč dolarjev ali pa deset let zapora ali pa oboje.

AMERIKA BO MORALA HRANITI SESTRADAN SVET PO TEJ VOJNI, — PRAVI HOOVER

Ko bo končana ta vojna bo treba poskrbeti za prehrano 500 milijonov ljudi v Evropi in Aziji in največji del te naloge bo odpadel na Ameriko.

Približno tako sliko, ter številke je podal bivši predsednik Zdr. držav, Herbert Hoover, ki je po zaključku zadnje svetovne vojne nadzoroval pomoč, ki jo je nudila Amerika setradanim evropskim milijonom.

Hoover je napisal v tem smislu članek v reviji Collier's in v članku je izjavil, da "mi moramo nahraniti in nanovo ustati te milijone, ako hočemo, da bodemo imeli trajen mir namesto trajne anarhije."

Bivši predsednik je tudi zapisal, da je že zdaj v Evropi in Aziji 148 milijonov ljudi, ki trpijo veliko pomanjkanje vsega. Posebno važen je za nas problem mladine nižjih slojev v deželah naših zaveznikov. — Ako jim ne bomo nudili pomoči, — meni Hoover, — bodemo imeli pred seboj generacijo fizičnih degenerancev in pa morebitnih gangsterjev.

Položaj na Norveškem, Holandskem, v Belgiji, Franciji, Grčiji, Poljski, Jugoslaviji in v baltičkih državah bo po tej vojni veliko slabši, kot je bil ob koncu zadnje svetovne vojne.

Governor Lehman bo končal svoj termin 3. decembra

Washington. — Iz Bele hiše je bilo naznanjeno, da bo governor Herbert H. Lehman iz New Yorka zaključil svojo gubernersko službo 3. decembra, da bo tako mogel nastopiti mesto direktorja pomoči in prehrane za tujezemstvo. Ta urad je v zvezi z državnim departamentom.

Tekom zadnje svetovne vojne je zavzemal nekako slično mesto Herbert Hoover, vendar je Lehmanovo mesto večje važ-

nosti in je bolj širokopotezno, ker vključuje zadeve rehabilitacije uničenih krajev oziroma dežel.

MARTINIQUE

— izgubljen za osiške

Združene države so prišle do zadnje vzhodne obrambe Panamskega kanala, ko so sklenile obrambno gospodarski sporazum s francoskimi oblastmi na Martinique in na drugih francoskih posestih v Karibskem morju.

Vest o tem sporazumu je o znanil državni tajnik Cordell Hull, ki je rekel, da se Združene države niso pogajale s francosko vlado v Vichyju.

Poleg Martinique so še naslednje francoske posesti: Guadaloupe in Francoska Guineja na celini Južne Amerike. Za Francijo je vodil pogajanja admiral Georges Robert, visoki komisar na otokih.

VOJNA BEDA

"Magyar Nemzet" od 4. oktobra objavlja naslednjo vest iz Zagreba:

"Hrvaška vlada je izvršila popis sirot, katerih starši so poginili ali izginili v teku bojev v Bosni. Našteli so 20.000 sirot, katerih starši so izginili brez sledu. Hrvaška vlada bo skrbela za vzdrževanje teh otrok, ki bodo razdeljeni med različne kraje hrvaškega ozemlja. Oskrbovati jih bodo morale nosamezne občine.

V Osijeku je prišlo 3000 sirot, v Varaždinu in Karlovcu po tisoč. Rdeči križ in druge humanitarne ustanove posredujejo v cilju, da tudi druge občine vzamejo pod streho vsaka svoj del teh sirot.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Slovenije

SE ENA OBSODA DEKLET

Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljstva Oboroženih Sil "Slovenija-Dalmacija", odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo sodbo v kazenski stvari proti:

1) Doljak Nadi, hčeri Valentina in Franciške Rijavec, rojeni v Trebnjem 25. IX. 1919, bivajoči v Logatcu; 2) Černe Olgi, hčeri Blaža in Ivane Pintar, rojeni v Šturju (Ljubljana) 4. VI. 1909, bivajoči v Logatcu, uradnici; 3) Logar Antoniji, hčeri Rudolfa in Rafaela Zadran, rojeni 14. VI. 1912 v Vila del Nevoso, bivajoči v Logatcu, in 4) Peharček Rafaeli, hčeri Rudolfa in Rafaela Sodran, rojeni v Postumiji 14. VI. 1920, bivajoči v Logatcu. Vse se nahajajo v zaporu. Obtožene so:

a.) prevratne družbe (čl. 4. Ducejeve naredbe z dne 3. X. 1941.), ker so v Logatcu v nedoločenem razdobju do 18. julija 1942. sodelovale pri prevratni družbi naperjeni k nasilni izpremembi političnega, gospodarskega in družabnega reda v državi.

b.) članstva pri oboroženem krdeku (čl. 16. Ducejeve naredbe z dne 3. X. 1942.), ker so v zgoraj omenjenih krajevni in

časovnih okoliščinah sodelovale pri oboroženem krdeku, ustanovljenem za vršenje zločinov proti varnosti države;

c.) prevratne propagande (čl. 5. Ducejeve naredbe z dne 3. X. 1941.) ker so v zgoraj omenjenih časovnih in krajevnih okoliščinah vršile propagando za nasilni prevrat obstoječega reda v državi z razširjenjem prevratnih knjižic.

Iz teh razlogov proglašajo sodišče na osnovi čl. 483. kazenskega zakonika Doljak Nado, Černe Olgo, Logar Antonijo in Peharček Rafaela za krive pripisanih jim zločinov in jih obsodijo na dosmrtno ječo s trajno izgubo častnih pravic, z zakonitim preklicem ter na poravnano stroškov razprave in preskodbnega zapora.

Sodišče določa, da se pričujoča sodba v izvlečku po enkrat objavi v "Piccolu" in v "Jutru".

Ljubljana, 21. avg. 1942-XX.

Doriot napaden po množici v Parizu

London. — Jacques Doriot, eden najzagrizenjših privržencev nacije v Franciji, je bil pred kratkim napaden po množici, ki je udrihala po njem s krepeljci, ter ga precej poškodovale.

Rečeno je, da je množica napadla Doriota in njegovega telesnega stražnika, ko sta prišla iz poslopja, kjer se je vršila važna seja njegove "Narodne popularne stranke", katere je zahtevala, da Francija napove vojno Ameriki in Britaniji zato, ker je ameriška armada zasedla Severno Afriko.

Kakor se glase vesti o Doriotovem stanju, ima zlomljena štiri rebra in bo mogoče ostal oslepljen na eno oko.

Vichy. — (Radijsko poročilo.) Pierre Laval je naglašal potrebo zveze z Nemčijo, ko je po radiju govoril ljudstvu v zasedeni Franciji te dni. Dejal je, da je taka zveza edin up za Evropo z ozirom na mir.

Laval je tudi naznanil francoskemu ljudstvu, da se bo zbiral nove legije prostovoljcev v odgovor na nove žalitve Francije po zaveznikih. Nova žalitev je seveda zavezniška kampanja v Severni Afriki.

Laval je dejal, da je on tr-

dno prepričan o nemški zmagi. (Med poučenimi krogi se smatra za važno Lavalovo izjavo o prostovoljcih, ker to znači, da Laval še ni pripravljen, da bi napovedal vojno Ameriki in njenim zaveznikom. Tekom svojega govora ni prav nič omenjal obstoječih francoskih čet, niti ne francoske flotile v Toulonu, ki bi lahko takoj "odgovorila" na zavezniške nove žalitve napram Franciji v Severni Afriki.)

In vseeno ga niso zadeli!

Kairo, Egipt. — Brigadni general Patrick Timberlake, načelnik ameriške bombne zračne sile na Srednjem Vzhodu, je komaj za las ušel smrti tekom enega najdaljših bombnih poletov v tej vojni, kakor je razvidno iz poročila, ki je bilo obelodanjeno pred par dnevi. Letalo v katerem je bil general, je bilo prevrtno uč manj kot 70-krat, a kljub temu on ni bil niti ranjen, dočim so bili nekateri moške posadke ranjeni.

General je bil z letalsko formacijo, ki se je nazajgrede sprijela s sovražnimi letali v zraku, pri čemer je bilo nekaj sovražnih letal zbitih iz zraka.

DUŠEVNO BOLNI ZAŠTRUPLJENI Z JAJCI

Salem, Ore. — V državni bolnišnici za duševno bolne so umrli nadaljni štirje bolniki, ki so podlegli zastrupljenju z jedjo, katere je bila bolnikom servirana za večerjo 18. novembra; 32 bolnikov je umrlo kmalu po zaužitju jajce jedi.

Vsega skupaj je bilo zastrupljenih 400 bolnikov, večina katerih bo pa najbrž okrevala. Dr. Evans, superintendent bolnišnice, je rekel, da je 15 minut po tisti večerji umrl prvi bolnik in ob deseti uri zvečer je bilo mrtvih že deset drugih, dočim so se širili napadi zastrupljenja med ostalimi bolniki.

Naprvo je bilo mnenje, da so vsebovala jajca, ki so bila bolnišnici poslana v posebnih po-

sodah in v zamrznjenem stanju, strup, katerega je povzročila gotova kemična reakcija. (Federal Surplus Commodities Corp. je oskrbela zalogo jajec, med katerimi so bila ona, ki so bila vporabljena za večerjo. Potem so strokovnjaki pronašli, da jajca niso bila pokvarjena, temveč, da je nekdo med jajčjo jed v oni wardi pomešal nekaj strupenga praška.)

Jajca večerja je bila servirana bolnikom v štirih wardih, v petem pa je neki pomočnik poskusil jajo večerjo in dovolil bolnikom zaužiti prav majhno količino te jedi, zato med bolniki petega warda ni bilo nobene smrtnega slučaja.

Preiskava se nadaljuje.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški sobot., nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

V JUGOSLAVIJI

(Prinašamo drugi članek Hans W. Baldwina, ki je bil priobčen v New York Times. Za vsebino članka je odgovoren pisec in prinašamo ga zaradi dokumentarne vrednosti razmišljanj tiskanih v največjem ameriškem listu.)

Težkoče generala Mihajlovića z oskrbo in problemom, kako ohraniti sile za odločilno uro.

Četniške sile generala Draže Mihajlovića, ki vodijo "svojo pravično vojno" proti osovražitelju Jugoslavije, štejejo najbrže izmed 35,000 in 100,000 mož.

Številčno se četniške sile generala Mihajlovića zelo spreminjajo z letno dobo in vojaško potrebo moštva. Zdaj ko se bliža zima, je število jugoslovanske vojske najbrže nizko. Predvidno jo cenijo na približno 35,000 mož. A to število se more zvišati kadarkoli, baje na 90,000 ali 10,000 mož, morda celo več. Ako bi bilo dovolj orožja in opreme in če bi se dalo urediti redni dovoz dobav, bi general Mihajlović najbrže mogel dvigniti in držati pod orožjem močno armado od več stotisoč mož.

Oskrba je največja ovira. Četnike oskrbuje ponajveč dela sama. Brezdvomno jim na skrivaj pomagajo vojaki, a razven tega so z bliskovitimi napadi zajeli in uporabili zase zalogo osišč, municije in drug opreme. Včasih—posebno pa v zadnjih mesecih—so jim zaloge municije in orožja skoro popolnoma pošle, tako da jih pomanjkanje resno ogroža.

Dobave prihajajo le od časa do časa.

V svojem tajnem gorskem oporišču v divjih srbskih gorah, je general Mihajlović potom radia v zvezi z jugoslovansko vlado v izgnanstvu v Londonu in z zedinjenimi narodi v Afriki. Posamezne dobave orožja in municije ter druge opreme, so mu bile poslani na letali ali pa s podmornicami na dalmatinsko obalo. Toda količine, ki jih je tem potom možno dobaviti, so neznatne in tudi ne nudijo nobene nade na redno nadaljevanje. Četniška oskrba je torej borna, tako po svojem obsegu kakor po učinkovitosti. Včasih se mora general Mihajlović zadovoljiti dalje časa s tem, da sploh vzdržuje svoje čete.

Kako postopa v vojaškem oziru, o tem ni podrobnih vesti. Po naših informacijah ameriški častniki še niso bili pri njem, odkar je bila Jugoslavija pregažena, toda Angleži so morda uspeli poslati tja enega ali več svojih častnikov. Znano pa je, da so četniki ne le napadli posadke osišč, zajeli in uničili vojaške čete ter tudi bili nekater večje bitke z močnimi oddelki osišč, temveč so tudi, kar je mnogo bolj važno, neprestano prekinjali prometne zveze na jugoslovanskem ozemlju. Prehodne železniške linije v Grčijo in na vzod in železniška proga Zagreb-Beograd, so bile večkrat pretrgane in mostovi so bili poginani v zrak.

General Mihajlović in njegovi četniki se bore največ v stari Srbiji in v nekaterih delih Hrvaške. Morda še bolj kot nemškega zavojevalca sovražijo fašistično aeroristične bataljone ustašev, katere je organiziral Ante Pavelić, vodja Hrvaške, katerega se spominjamo kot načelnika hrvaških nezadovoljencev, in ki je bil tudi obdolžen, da je organiziral umor jugoslovanskega kralja Aleksandra. Za njegovo sedanjo vlogo so izučili in podpirali Pavelića Italijani, ki so ga postavili za fašističnega "načelnika" takozvane "Neodvisne hrvaške države." Ustaši so brez usmiljenja morili srbsko civilno prebivalstvo in so radi tega zdaj tudi prvi cilj maščevanja Mihajlovićevih četnikov. ... Nadaljevanje sledi.

Govor ministra Franc Snoja

NA RADIU.

(JIC.) — Ko sem vam pred nekaj tedni govoril, sem povdaril, da je vojna prešla v svojo drugo fazo — da združeni narodi prehajajo iz defenzive v ofenzivo. Ta ofenziva se dejansko že pričela. Zračni napadi na Nemčijo, na tovarne v Franciji, Belgiji, Holandski, napad Hitlerja pred Stalingradom, ofenziva v Egiptu, bombardiranje mest v severni Italiji — vse to je začetek velike akcije, priprave za drugo fronto, ki bo končno strla nacizem in fašizem.

Vzporedno s to vojaško akcijo se je po vsem anglosaksonskem svetu pričelo veliko zanimanje za povojno ureditev sveta. Povdarjam za povojno ureditev sveta — ne samo Evrope, ali le dela Evrope. Ves problem je zapopaden v izreku: "Ni dovolj da dobimo zmago, dobiti moramo mir!"

Dobiti mir — pa znači ureditev Evrope, tako ureditev, da bodo evropski narodi v njej našli svojo svobodo, svojo varnost in možnost razvoja in napredka.

Dobiti mir — znači ureditev Azije, vseh onih prostranih predelov od Libanona preko Indije in Kitasko v širine Tihnega oceana.

Dobiti mir — znači ureditev arabskega sveta, Afrike itd. Do bitki mir — znači dati svetu socialno ureditev, tako socialno ureditev, ki bo priznala in spoštovala človeka kot človeka in ga zavarovala pred izkoriščanjem po komur koli.

Vse to je ozko povezano med seboj. Ves svet je bil pogin v kaos vojne in klanja. Ves svet doprinese ogromne žrtve za doseg zmage in čaka rešitve in ureditve. Formula, princip ureditve bo moral biti eden enoten za ves svet. Ne bodo več mogoče posebne rešitve in principi za Evropo, a drugačni za Azijo in ostali svet. Vsi, ki doprinesejo žrtve za doseg zmage, bodo hoteli in morajo biti enaki.

Ako gledamo problem s te strani, vidimo pred kako velikimi, odgovornimi nalogami se nahajajo državniki v Washingtonu, Londonu in Moskvi.

Razumljivo je vsled tega, da se o vseh teh problemih tudi mnogo razpravlja in piše v javnosti, v knjižah, revijah ter proučuje v posebnih komisijah.

Govor je močno odjeknil v Ameriki in bo gotovo tudi drugod po svetu. Eno je danes gotovo, Amerika se po tej vojni ne bo zaprla v svoje meje, ampak bo tako aktivno, kakor danes sodeluje v borbi, sodelovala tudi v miru, za doseg pravega miru.

Ta gotovost je zelo važna za male narode, predvsem za male narode Evrope. V tem dejstvu je garancija, da se z njimi ne bo harantalo, da ne bodo prepuščeni sami sebi in da ne bodo drobiž za plačilo računov velikih sil.

Delavce potrebuje

Monte Christi Co. tovarna za barvanje slamatnih kit v Rahway, N. J., išče mlade delavce, četudi niso ameriški državljani. Dobri plača. Zglasijo naj se v uradu:

MONTE CHRISTI CO.
58 W. 39th St., New York City (3x)

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto

Članstvo 37.800 Premošnje \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta: otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate: sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vдов in otrok. Če se tiš član ali članica te mogoče in bogate katoliške podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

VABILO!

Uljodno vabimo vse rojake na
IGRI IN ZABAVO
ki jih priredi
Slov. pevsko in dramatično društvo
"Domovina"

v Nedeljo, 29. NOV. 1942
Začetek ob 5. uri popoldne.

v Slovenskem Narodnem Domu
253 Irving Ave., Brooklyn, N.Y.

Prva igra: "MODERNA MINKA"

Druga igra: "GROWING PAINS"

kakor tudi različni nastopi

8 PETJEM

Vstopnina 50 centov, davek vključen.

Za obilen poset se priporoča: "Domovina".

Seveda naj nas to ne uspava in ne zavara. Predvsem nas Slovencev in Jugoslovancev ne, ki živimo na najbolj vetrovnem delu Evrope. Le v vzpodbudo naj nam bo, da bomo z večjo odločnostjo in še z večjim naporom delali za svoje osvoboditve.

V tem ogromnem prepletanju in svetovnem konfliktu smo le majhen neznaten delček. Interesantni smo in bomo le, v kolikor bomo tudi sami doprinesli k tej skupni svetovni ureditvi. Da bomo sami pomagali pri tej ureditvi, in da ne bomo čakali, da bodo drugi nas urejevali. Zato svoje notranje spore in težave odložimo, pozabimo. Mislimo najprej na svojo svobodo, kje in kako bomo ob pravem času sami s svojo lastno močjo postavili svoje meje.

Mislamo nato, kako mesto bomo mi sami zavzeli, v urejevanju sveta. Jugoslavijo, domovino vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, čaka v tem pogledu važna in pomembna naloga. Zato bomo složni in pripravljeni.

ZELO VAŽEN ČLANEK

Zastoj dobite, ponatis zelo važnega članka v angleščini, "The Big Little Mistake" — "Velika majhna napaka", ako pošljete znamko za tri cente na naslov: Rev. K. Zakrajšek, 1400 Quincy St. N.E. Washington, D. C. — Članek je ponatis lista "The New Europe", ki ga je spisal naš rojak K. Z. Kováč, da pojasni važnost Slovenije za evropski trajni mir. Pojasni tudi vzroke prejšnje in sedanje vojne.

Veliko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

Vidiko lahko pomagate, da bi Slovenija saj sedaj po tej vojni dobila svojo pravico, ako ga daste v roke vašemu senatorju, kongresmanu, županu, uredniku časopisov v vašem mestu in vašim vplivnim možem. Čim večjim, tem bolj. Vsi naj ga čitajo, da bodo vedeli, da brez pravice Sloveniji ne bo miru v Evropi. Samo 200 izstisov je na razpolago. Hitite! Takoj danes pošite ponj!

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

Različna mnenja o zadnjih dogodkih

Vodilni člankarji in komentatorji so vzeli v pretres zadevo imenovanja admirala Darlana, kot vrhovnega komisarja Severne Afrike, ker je to imenovanje pomenilo naše sodelovanje z znanim fašistom.

Glavna debata o tej zadevi se snče okrog vprašanja, kaj pravzaprav mislimo napraviti z vodilnimi fašisti, kadar jih dobimo v svoje roke?

Samuel Grafton, ki je znan po svojih izrazitih in neustrahovanih člankarskih komentarjih, pravi:

"Mi smo torej postavili fašista Darlana za vrhovnega komisarja Severne Afrike zato, da smo ohranili ameriških fantov, ki bi bili drugače brezdvoma padli v nadaljnjih bojih, ki so bili prepričani s tem, da se je napravilo dogovor z Darlanom.

"To je seveda izreden slučaj, ki nam pa ne daje niti sledu o tem, kaj naj bi se napravilo s fašisti, ki nam pridejo v roke. Vseh ne moremo postaviti na mesta vrhovnih komisarjev — torej kaj napraviti s temi posebnimi specimeni?"

"Stvar bo postala resno vprašanje, ko hitro bo prišel dan, ko bo sedanje začasne situacije v Severni Afriki konec. In kaj bomo tedaj lepega deležniki gledali Darlana? Ali ga bomo iz mesta vrhovnega komisarja odvedli v zapor — ali ga bomo, kot privatnega državljanca postavili na svobodo in mu dali na razpolago celo Severno Afriko, da si tam kaj ustvari svojo eksistenco?"

Grafton nadalje pravi v svojem članku, da bi bila najbrže kaznen za vsakega vodilnega fašista, ako bi se mu dalo nekaj denarja in enkratno zalogo obleke, ter se ga prepuščilo usodi — vsaki sedaj potlačeni želji bi bila to avtomatična smrtna obsodba, kajti ljudstvo bi opraviilo svoje, ko hitro bi imelo priliko položiti roke na te fantje. Laval naprimer bi bil dovolj težko kaznovan, ako bi bil obsojen, da mora po končani vojni, ko bodo Francozi spet svobodni, iti na sprehod dol po katerikoli pariški glavni ulici. Kaj bi se na tem sprehodu z njim zgodilo, si je lahko predstavljati.

Johannes Steel, ki je že sam okusil krutost koncentracijskih taborišč, podaja v enem od svojih zadnjih člankov najprej informacijo, da se širijo v Washingtonu govorice o prihodu nekakega danskega industrijalca, ki je menda prinesel s seboj gotove mirovne predloge. Ti predlogi izvirajo od gotove strani nemškega generala štaba ter od nemških industrijalcev, ki sedaj slutijo gotov poraz osišč.

Steel pravi, da je tem nepotrjenim vestem sledila londonška vest, ki je bila najskrbnejše sestavljena in katere naglasa, da nemški generali tipajo okrog za tem, da bi mogli dogrnati, kako bi zavezniki reagirali na ponudbo miru na podlagi odprave nacizma v Nemčiji? Tej vesti je bilo priključeno tudi mnenje, da obstaja v Nemčiji vojaška junta, ki bi v slučaju nemškega poraza skušala vplivati na zaveznike, da bi v jedru dali junkerski kasti v Nemčiji priliko, da bi tvorili nekakšno militaristično stražo proti Rusiji.

Nekako istočasno, piše Steel, je bila iz Washingtona podana iz neznanega vira naslednja izjava: "Vojna je prisilila nas idealiste, ter demokrate k kvantitativni raje nego k kvalitativni morali preiskustva. (Dajati prednost množini ali številnosti stvari, namesto resnični vrednosti.) Če bi n. pr. Goering ponudil, da pride v Ameriko z nekaj letali, bi ga zavrnili, ker bi nas stal več, kot bi nam bil vreden. Ali, če bi pa mogel privedi s seboj vojsko, ki bi nam stal več, kot bi nam bil vreden, tedaj bi ga sprejeli."

Steel na koncu vprašuje, če je to indirektno povabilo k nacističnemu Nemčiji.

Končno člankar in komentator še navaja nadvse interesantno prigodo obhajanja rojstnega dne avstrijskega Otona Habsburškega, ki se je završila v bogatem hotelu Essex House v New Yorku in katere je imela nekakšen uraden blagoslov od naše strani, ali tako je vsaj izgledalo. Oton je bil ob tej priliki nazdravljen z visokodonečim naslovom "njegovega cesarskega in kraljevega velikanstva avstrijskega" po svojih pristaših. Obenem se je omenjalo takomenovani "Svobodni avstrijski regiment", katerega sedaj zbiraajo v Ameriki, da bo tvoril "Otonovo legijo", kar vse vzbuja vprašanje: Ali se borimo zato, da bomo napravili Nemčijo varno za nemške generale in Avstrijo varno za Habsburge?

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah

Terezinka - Polka
Na planinah - valček. Št. M 575
In DUQUENNE UNIVERSITY
TAMPERICA - Št. M 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL INC.
463 West 42nd Street, New York

REVMAČNE BOLEČINE?
Dobite zdravilno, prijetno tableto v PAIN-EXPELLER — čudovitim mazilom. Nad 18 milijonov ljudi se zdravi s to zdravilno tableto. Zdravite pravi PAIN-EXPELLER s Siderom na škatlici.

PAIN-EXPELLER

IZŠEL JE
SLOVENSKE
KOLEDAR

ki ga je izdalo uredništvo
"AVE MARIA"
v LEMONT, ILL.

Koledar ima bogato in zelo zanimivo vsebino; članke o Jugoslaviji in mnogo slik.

CENA 75 CENTOV
Naročite pri: "AVE MARIA",
P. O. Box 908, Lemont, Ill.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
OZIROMA
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

KAJ POMENIJO FRAZE

Uvodnik v nekem kanadskem listu prinaša zanimive razloge nekaterih fraz, katere danes uporabljajo visoki uradniki, ko delajo upapolne besede raznim delegacijam, ki prihajajo od vseh strani dežele v prestolnici, da predložijo v rešitev ta ali oni problem svojega kraja, mesta ali okrožja.

(Neki javni uradnik je iz samega dolgočasnja med zdehanjem sestavljal naslednjo listo uradnih fraz, ki se jih deli delegacijam, da se jih lažje odpravi domov:

Ištar je že v pretresu, pomeni: Še nikdar nisem čul o tej zadevi.

Se bo upoštevalo, pomeni: Bomo pogledali, če bomo mogli najti stvar v arhivu.

Zelo skrbno se bomo za stvar pozanimali, pomeni: toliko, kot položiti zadevo na polico in pozabiti nanjo.

Simpatično upoštevanje pomeni: Za to delegacijo pa je že treba nekaj ukreniti, ker že čaka na prihodnje volitve.

Polno upoštevanje znači pa tole: Recite jim ne, ter opravite z njimi enkrat za vselej.

Križasta beseda — to je o značba za bizniške delegate, ki ogrevajo iz pušpanovih viter spletene stolice v čakalnicah pred važnimi uradi.

Mlekaška rutina: Ta je bila skovana na račun takih podjetnikov, ki skačejo od urada do urada, da bi dobili vojna naročila.

Baldijonosec — vzvišen pridevek za vestnega vladnega zaposlenca ali uslužbenca, ki se res potrudil, da bi gotovo zadevo kakke delegacije dognal do konca.

Ali imate kake pripombe? — To pomeni toliko, kot da tisti, ki mu je bila po kaki delegaciji predložena gotova resolucija, sploh nič o zadevi ne ve.

Podvzetje stvari visi v zraku. — To je izpoved popolne nevednosti v pogledu predložene predmeta.

Domislil se boš. — To pomeni, da je pozabil na zadevo tisti, ki mu je bila predložena in oni, ki bi jo bil moral zabeležiti.

Prenašeno v vaše področje. — To jasno določa, naj zdaj en čas kdo drugi zdeha ob tej sitni zadevi, ker je oddajatelj že sit vsakega skupaj.

V splošnem pa se strinjam — pomeni, da se dotični uradnik noče zavezati na noben način v predloženi zadevi.

V razgovoru. — Ta frazica

pokriva uradnika, ki noče, da bi ga delegacija sploh dobila v uradu.

Prosim podvzajte se z odgovorom — pomeni, da je treba šele poiskati zamešane papirje.

Primerna akcija. — S tem se prizna, da avtoriteta, ki je za-

devo dobila v svoje področje, nič ne ve, kaj z njo storiti; mor da še bo našel kdo, ki ve.

Dajte mi sliko — pa pomeni, naj se prosilec, ki je v uradnih zadevah še zelen, poda dolgo in nejasno ter netočno izjavo, da ga dolgo ne bo nazaj.

Vlada poučena o položaju zlatih rudnikov

Reeve R. J. Carter, ki je bil na čelu delegacije, katere je bila poslana v Ottawa, da predloži vladi tankaj natančno sliko položaja na polju zlate rude, je ob svojem povratku dejal, da je prepričan, da bo misija delegacije rodila najlepše uspehe za okrožje zlatih rudnikov.

Delegacija je obstojala iz predstavnikov Teek Township in Temiskaminga, ter je potom svojega glavnega delegata R. J. Carterja objasnila vladi olo situacijo, ter pokazala na nevarnosti gospodarskega propada v smučanju, da bi se izvedlo nadaljnje načrte za omejitev produkcije zlate rude.

"Člani kabineta v Ottawi," je dejal Carter, "sedaj približno dobro poznajo vso zadevo,

ker obrazloženo jim je bilo natančno, koliko je gospodarska stran severnega predela Kanade navezana na obratovanje zlatih rudnikov, ter kakšen udarec bi bil za vsa večja središča na severu zastoje obratovanja."

Ko je bila predložena članom kabineta resolucija, je bilo prisotnih 22 delegatov in naslednji člani kabineta:

Hon. Mr. Crearar, minister za rudarstvo; J. L. Isley, finančni minister; Mr. St. Laurent, justični minister; Ian MacKenzie, minister za zdravje in pokojnine; in Mr. Gibson, davčni minister. Predsedoval je dejal Carter, "sedaj približno dobro poznajo vso zadevo,

Slovesna otvoritev ceste preko Alaske

Whitehorse, Yukon Territory. — Dne 20. novembra je bila slovesno otvorjena cesta, katero so v rekordnem času zgradili in zgradili preko Kanade in Alaske ameriški inženirji in vojaštvo, ki je pomagalo pri gradnji te ceste.

Cesto je otvoril "konvoj", ki je na potu proti Japonski in tega konvoja ne bodo mogle napasti podmornice, niti ne bo nikjer posebno izpostavljen zračnim napadom.

To je tudi bil namen grajenja te ceste, ki je spojila Alasko, Kanado in Ameriko po suhem, ter omogočila, da se bo odslej dostavljale vojni in drugi material potreben ameriškim četam, ki stoje na severu poti, katere ne bodo mogli presekat sovražniki na nobenem mestu.

Otvoritvi ceste so prisostovali uradni predstavniki Kanade in Alaske.

ODNOŠAJI MED KANADO IN FRANCIJO

Zadnji dogodki v severni Afriki so prinesli na dan vprašanje, kakšni bodo v bodočnosti odnošaji med Francijo in Kanado.

Kanadska vlada je pretrgala diplomatske odnose s Francijo, ker smatra režim v Vichy na Francoskem za navadno nacistično lutko, toda razvoj dogodkov zadnjih tednov vključuje temu prepričanje določno usmerjenju stališča kanadske vlade v tem oziru.

Rene Ristelhueber, ki je bil dve leti francoski poslanik v Kanadi, je sedaj uradno samo zaseben francoski državljani, za katerega kanadska vlada pripravlja vse potrebno, da lahko odide domov. Izgleda pa, kakor da se niti vladi, niti Ristelhuebertu niti posebno ne mudi, kar pomeni da se na obeh straneh obotavljajo glede odhoda, ker mednarodni dogodki v bližnji bodočnosti zopet lahko prinesejo kakke nepričakovane spremembe.

SEME ZA PRIRODNO SETEV

Poljedelski svet za zalaganje farmerjev s potrebnim semenom, itd., že zdaj dela načrte za dobavo semena od velikih podjetij, tako, da bodo domači farmerji imeli na razpolago dovolj vseh vrst semen zaeno pa bo preskrbljeno tudi za kanadski izvoz semena.

REJA PRAŠICEV

Kakor je razvidno iz poročil poljedelskega departamenta, bo morala imeti Kanada prihodnje leto veliko večje število prašičev za klanje, ako bo hotela izpolniti kontrakte, ki jih je napravila z Britanijo in kateri določajo, da mora Kanada dobaviti 675 milijonov funtov glavnine takom prihodnjega leta. Kanada ima običajno kmetov

Slika kaže plavajoči hotel, ki je bil zgrajen v Floridi in je bil prepeljan v Washington ter bodo v njem stanovali zvezni uradniki.

TEDEN

Brzo delo. — Zopetno zavetje Tobruka, izvedeno od angleške vojske, je značilno za to, kako John Bull napreduje, kadar začne zares delati s polno paro. Tobruk je ona strategična pozicija na Libijski obali, katero so avstralske čete tako žilavo branile v toku obleganja, ki je trajalo od maja do decembra 1941. Le z največjimi težkimi čimami je bilo mogoče zamenjati posadko.

Zdaj pa berlinski radio priznava, da je Tobruk za nacistične izgubljen. Govornik priznava, da so se pripravljali na odhod že dva tedna.

Dalje na zapadu, toda obrneno proti vzhodu, so ameriške divizije pokazale sveto, da obstoja nekaj še bolj hitrega kakor blitzkrieg, ono, kar Yankeei imenujejo "namazani bisk." Dobro nam gre spoznavanje, da so združeni narodi prišli na severno afriško obalo o pravem času in z zadostnimi silami.

Nekaj o duhu. — Proklamacije predsednika Roosevelta, ki na Dan zahvale poziva ljudstvo k molitvi in zaupanju v božjo Previdnost, si ne smemo razlagati kot slabost. Ona je le znak duševnih in človeških temeljev, na katerih stoji naš vojni napred.

Ko so se začeli zbirati oblaki tega strašnega epopode, je spoznal vedno več ljudi, da je bil vojaški obračun s silo izvan od ljudi, ki namerno in z veliko poslednostjo poskušajo odpraviti osnove, na katerih se je človeška družba skozi stotletja dvigala nad življenjski nivo džungle in živali, ki imajo tam svoje brloge.

Ko so ljudje sklenili, opreti se samozvani "nad rasi" so si začeli želeli podpore od one sile, ki se tako nejasno imenuje duševna stvarnost. Voditelji našega naroda nas zdaj pozivajo, da se obrnemo k tej sili. A pod njenim vplivom bo ono dobro, katerega se dadamo, pa večje.

Vera pod fašističnim gospodstvom. — V 3. številki serije knjžice o "Položaju v podjarmljenih ozemljih" poroča mednarodni informacijski komite v Londonu o napadih osišč na vero. Nacizem je začel svojo kariero z napadi na židovsko veroizpoved. Židje so bili najslabotnejši in najmanj številna verska skupina v Nemčiji, radi česar jih je bilo najmanj nevarno preganjati. Ko pa je nacizem postal močnejši, je mogel začeti smatirati tudi protestantsko in katoliško versko skupino v Nemčiji. Tako se je naučil tehnike, s katero zdaj preganja duhovnike, verske uradnike in kongregacije v zasedenih deželah.

prašiče, a preglavice bo znalo delati občutno pomanjkanje delovnih sil na farmah in v Kanadi sploh. Letošnje leto je Kanada že skoro dopolnila kontrakt za dostavo 600 milijonov funtov slanine v Britanijo.

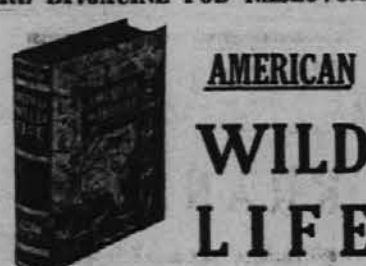
Postopanje se stopnjuje od subtilnih razlik v Franciji, Belgiji in Holandski, kjer nacistični rabelj raje počasi deluje, do mučenja in umorov na Poljskem, Čehoslovaškem, v Jugoslaviji in v Grčiji. V Franciji, Belgiji in Holandski je bilo ljudstvo židovske vere neustmiljeno preganjano, prav kakor v Nemčiji. Krščanske organizacije, šole, časopisi in socialne ustanove so bile ukinjene ali pa izpostavljene strupenim napadom. Na Norveškem skušajo nacisti dobiti v svojo pest državno carkev, kateri pripada jo skoro vsi Norvežani, nakar so skoro vsi pastirji odstopili.

V onih drugih štirih deželah pa nacistična zver ni kazala niti telesnega usmiljenja. Cerkev so bile porušene in podre, duhovniki zaklani. Nacisti so našli v "brazbožni Rusiji" cerkve — so jih oskrnili in se jih posluževali za mučilnice, ali pa so jih zažgali.

Ne bodimo presenečeni Nacisti ne bi mogli živeti v svetu, v katerem velja deset zapovedi in pridiga na gori za ideal ravnanja, kakor ne bi mogli živeti na nobenem planetu s človeškim prebivalstvom. Njihov boj gre radi tega in tudi mora iti, le proti človeštvu sploh, temveč tudi proti božanstvu, za katerim je človeštvo stremelo toliko dolgih stoletij. Sami so sklenili, da bodo zverine in zato jih bo Bog pogubil.

(OWI.)

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJACINE POD NASLOVOM

V knjigi je natančno popisan življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro živalstvo, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjeno to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšla v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajšanju prinaša popolni popis življenja AMERIŠKE DIVJACINE. Knjigo bo z užitkom bral lovec, ker naveda in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so poplanske živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribič, ker so v knjigi naštet vse RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

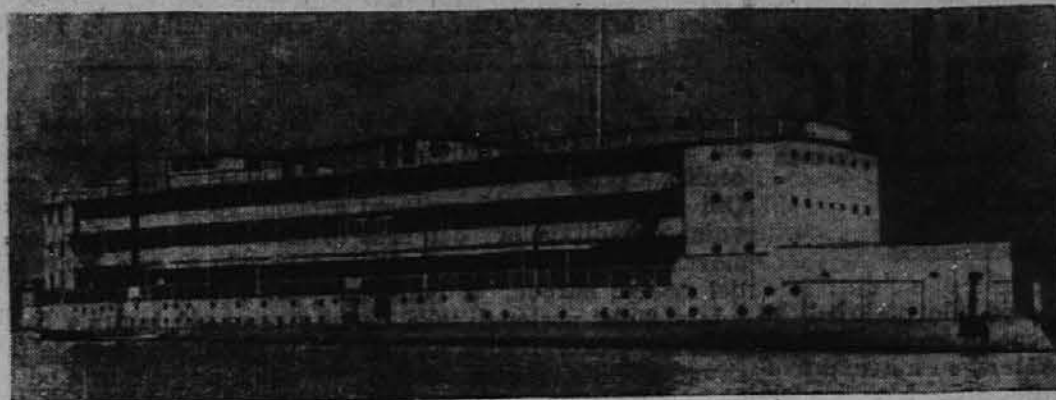
Poleg poljudnega popisa in priporočila vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij): 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje osebo, ptice, ribe, kače in živali, ki so raznovrstne na suhem kot v vodi doma. — Vezana je v močno platno z slatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

Sedaj \$3.50

Naročilo pošljite . . . KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 W. 18th STREET, NEW YORK.

PARNIK — STANOVANJSKA HIŠA

Slika kaže plavajoči hotel, ki je bil zgrajen v Floridi in je bil prepeljan v Washington ter bodo v njem stanovali zvezni uradniki.

Slovenci v Kanadi

ZABAVA V KANADI

Slovenec in seveda tudi Slovenci se obeta zabaven večer dne 29. novembra t. l. v prostorih hotela br. Petra Štuka, katerega priredi odsek št. 2. Vzajemne Podp. Zveze "Bled". Program na tej prireditvi bo zelo zanimiv in rojaki iz bližnje in daljne okolice so prijazno vabljeni.

Geo. Mihelich, Val d'Or, Que. Can.

(Pozdrav!)

POJSNILO TAJNIKA V.P.Z. "BLED."

Prosim malo prostora v listu "Glas Naroda", ker sem že večkrat slišal, da glavni tajnik prav malo piše.

Torej, dragi bratje in sestre Vzajemne Podp. Zveze "Bled", dolžnost me veže, da odgovorim na očitke bratva-vajaku, ki jih je priobčil 4. novembra t. l. v "Glasu Naroda". Sobrat vojaki! Ne bom se oziral na dolžino Tvojega dopisa, pač pa se omejim na Tvoje očitke gl. odbora in odseku naše Vzajemne Podp. Zveze "Bled." Kot vidim, si bil po "nekom" obveščen, da si izključen iz odseka in Zveze kot član iste. Oprostil mi boš, ker rečem, da si bil obveščen le deloma. Naj Ti jaz poročam o tej stvari.

Na redni seji gl. odbora 24. maja t. l. se je sklenilo, da se član vojak izloči iz Zveze za dobo, dokler je v armadi. Takoj ko pa se vrne nazaj, zopet postane pravomočni član z zbravljeno pristopnino. Mora pa se dati zdravniško preiskati kot vsak nov član ter potom tega dobi volnomoč. Tedanji član gl. odbora br. Zdravje še doda, da se upošteva pri tem vsa oborožena sila. Sprejeto.

Zadnja konvencija pa je še nekaj dodala, namreč, da vsi oni člani-vojaki, ki so v rezervni armadi, pa še vedno na svojem vsakdanjem delu, so še vedno pravomočni člani. Kakor hitro so vpoklicani za stalno, pa izgube pravico.

Naj navedem tudi vzrok, da je prišlo do tega. Več, da je naša Zveza še mlada, da je še v razvoju, da se v nasprotnem slučaju brzo more znati med pozabljenimi. Naša Zveza ima približno 350 članov. Ali je danes nemogoče, da bi bilo v kratkem času 50 smrti, katere poboro ravno vso imovino Zveze in članstva?

To je bil vzrok, da je gl. odbor zavaroval ostalo članstvo. Še posebno mladino. Čast Tebi ki si se odzval klicu narodnega četa, v zavesti, da si sin svobodnega naroda ter rajši voliš smrt nego sužnjost, da pomagaš k osvoboditvi za pravico delavstva, za pravico do poštenega življenja.

Ne smemo pa pri tem pozabiti, da imamo za nami mladino, katere bo svoj čas vprašala, kaj smo ji pustili, s čim naj ona nadaljuje započeto delo iz

Note

PIANO - HARMONIKO ali KLA VIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA

VO JEZERU
K O L O

OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA

TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ

SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ

DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGELJAJ

BARČICA
MLADI KAPETAN

GREMO NA STAJERSKO
STAJERIS

HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:

Naročite pri

KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

praznega žepa ni kaj vzeti, tako je tudi v tem slučaju. Upam, da boš vso to stvar še enkrat globoko premislil in rekel: Žrtvujem tudi jaz za drugo generacijo! Ne bodimo sebični, žrtvujmo vsak po svoji moči za obnovo reda, za svobodno razvijanje posameznih narodov.

Je še več stvari, na katere bi rad odgovoril, pa se bojim, da mi bo urednik prostor zaplenil, obenem pa, ker sem ko član nepristranske organizacije prisegel na ustavo iste, tudi to držim ter se omejim radi političnih problemov.

Ako pa kdo hoče iz privatnega ozira debatirati o Zvezi kanadskih Slovencev, sem pa pripravljen, da dam povoljiv odgovor ako mi bo čas dopuščal.

Sem Slovenec, Slovna na kar sem in bom vedno ponosen, da sem sin tistega naroda, ki ljubi pravico ter jo ne krati drugim svojim sosedom.

Kot član uradnik sem pa najprvo društven, vaš, ter šele potom so na vrsti moje osebne svobodščine. Kot tak sem se pod stopil dati odgovor, ker vem, da sobrat-vojaki ni bil dovolj pončen o stvari ali pa povsem napačno.

Osebi, ki je pa obvestila dotičnega, svetujem, da naj se potrudijo do tajnika odseka "Krke" kjer se more osebno prepričati o resničnosti mojih besed.

Za razvoj in procvit Vzajemne Podp. Zveze "Bled" v slogi bratstva vaš sobrat, Frank Grebenc, gl. taj. z Kirkland Lake, Ont. Can.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Špansčina v 20-tih nalogah. — Špansko-angleška slovnica. — Spisal jo je E. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav aš prikrasana. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker smo se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej pripravi stopnjevalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite špansčine.

Po praktično učenje ima kar najmanj nezanimljivih in zapletenih slovnih pravil ter vas uč brati, govoriti in razumeti špansko.

Corintovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslanstva in eksportne trditke po celem svetu. Je praktično, pripristo in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2,000,000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanimava, jo lahko naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.—

PALAČA INDIJSKEGA VLADARJA

Palača Aga kana v Puni v Indiji, kjer žive kot ujetniki Mohandas Gandhi in drugi vodje Vse-indijskega kongresa, ker so razglasili splošno stavko.

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTI.

14

Na lov ni mislil nihče več. Treba je bilo poskrbeti za ladjo. Vrvi so bile že davno pritegnjene. Podvizali so se vsi da pridejo čim prej od tod. Nekateri, so hoteli pravčasno uiti ter si poiskati zavetja v fjordih, drugim se je zdelo boljše, jadrali ob južnem koncu Islanda, iti na širo, prosto morje ter se izročiti vetrovom. Oboji so se še nekoliko videli drug drugega, tu pa tam so se še dvignila med valovi ležeča jadra, majhna, vsa premočena, utrujena — toda držala so se še vedno po koncu, kakor tiste obtočje igrače iz bezgovega osredka, ki se vedno na novo dvignejo, če jih položijo na tla in pilmeš vanje.

Obliki, ki so se bili zgostili na zahodnem obzorju v debelo gruče, kakor otok, so se začeli sedaj razprostirati višje, in posamezni kosovi so se podili po nebu. Zdelo se je, da je ona gruča neizpurna. Vetr jo je raztezal na dolgo in široko, in vedno na novo so se dvigali iz nje črni zaštori ter zagrinjali jasno, rumeno nebo, ki je postalo sedaj hladno, črno.

In vedno močnejši, ta silni piš, ki je pretresal vse stvari. Larnik je bil odplul proti Islandu, ribiči so ostali sami na nemirnem morju, ki je postajalo sedaj grozljivo, dobivalo stalno, vito barvo. Hiteli so, da se pripravijo na vihar. Razdalja med posameznimi ladjicami je rasla. Skoro se ne bodo več videli druge druge.

Valovi, zviti kakor peži, so se podili, združevali, prekrivali drug drugega, vedno hitreje, vedno višje, in praznine med njimi so postajale vedno globlje.

V nekoliko urah je bilo se zmedeno, vse izpremenjeno. Sinčci vse tako tiho, mirno, sedaj pa bi skoro oglasil od sumenja. Skoro zapazilo se ni, kdaj se je morje tako razburkalo. In čemu ta slepa, brezkoristna izpremenba, ki se je tako hitro izvisila? — Kaka skrivnost slepega uničevanja.

Vedno novi oblaki so se podili od zahoda sem, se kupili drug v drug, v naglici, kakor bi se jim mudilo, ter zagrinjali vse v črno temo. Ostalo je samo še malo rumenih razpok, skozi katere je pošiljalo sonce še zadnje snopce bledeh svojih žarkov. Voda, ki je bila sedaj zelenkasta, je dobivala vedno več belih prog, bila je videti pisana, kakor zebra.

Opoldne je bila "Marija" že vsa pripravljena za nevihto. Luknje so bile zaprte, jadra zvitja, lahko in gibčno je skakala barvica čez valove. Zdelo se je, da se igra stedi nemirnega morja, kakor delfini, ki jim je neviha v zabavo. Imela je samo še malo jaderce razpeto ter "bežala pred nevihto," kakor se izražajo mornarji.

Nebo je postalo čisto temno, zaprt, dušec obok — tu pa tam preprežen s še bolj črni madeži brez pravih oblik. Podobno je bilo skoro nepričnemu poslopju, in treba je bilo dobro pogledati, da si razloči tisto divje vrvenje tam gori. Velike sive enije so hitele čez nebo in vedno nove so prilajale na njihovo mesto tam iz ozorja. Videti je bilo kakor da izvirajo tam teme, razprostraje se kot brezkončno zagrinjalo.

"Marija" je bežala pred nevihto, bežala je, vedno hitreje. In tudi nevihta je bežala — kakor pred neko strašno skrivnostjo. Vetr, morje, "Marija" obliki, vse je bežalo v divjem, blaznem begu v isti smeri. Vetr je divjal najhitreje; morski valovi, težji in počasnejši, so hiteli za njim in sredi te zmešnjave se je sukala "Marija." Valovi so jo preganjali, vzpenjali se po njej s svojimi belimi glavami — jo dosegli ter hiteli dalje — in ona se je vselej izvila njihovu objemu, ker so izgubili nekaj sile v široki poti, ki jo je puščala "Marija" za seboj.

Čudno! Sredi te gonje je ohranila ladjica svojo gibečnost in lahkoto ter hitela brez težave in brez napora dalje. Kadar se je dvignila visoko na valove, se je zgodilo to brez sunkov, kakor da bi jo bil veter nalahko vzdignil. Kadar se je spustila navzdol, je bilo čutili samo neznatno trepetanje, kakor v "ruski gugali" ali v sanjah, kadar se nam zdi, da padamo. Zdelo se je, da drvi v nasprotni smeri z valovi, ki so drveli dalje ob njej. Kadar je tresčila v globine med valovi, se ni nič poškodovala; vede so jo skoro zagrinile, ja je niso niti zmečile, kajti hitele so dalje z drugimi vred — hitele so ter se razpršile v nič, kakor dim.

Tu doli globoko med valovi je bilo še bolj temno, in vselej kadar je odhitel eden val dalje, je bilo videti zadaj drugega. Se večjega, ki se je zdel zelen v prosojni svetlobi ter se približeval naglo, v divjih skokih, kakor bi hotel reči: "Čakaj, da te doženem, in pogoltnem te!"

Toda ne — samo dvignil jo je kvišku, kakor bi dvignil pero na svoje rame. In čutili je bilo, kako je skoro nalahko zdrsnil pod ladjo dalje, peneč se in grozeč kakor divji šap.

In tako je šlo dalje, vzdružena, vedno silneje. Valovi so prihajali drug za drugim, vedno večji, v dolgih vrstah, kakor gorovje, čegar doline začenjajo vzbujati strah. In vedno bolj divja je postajala gonja, nebo vedno temnejše, čum vedno glasnejši in močnejši.

To je bila že zelo nevarna nevihta, in treba je bilo čuvati. Toda, da je le spredaj toliko prostega morja, kamor je mogoče bežati brez nevarnosti! In potem, ravno "Marija" je ribarila letos najbolj daleč na vzhodu izmed vseh islandskih ladji. In tako jo je ta breg proti vzhodu samo približal domu ter ji prikrajšal pot.

Jan in Silvester sta stala na krmilu, privezana krog pasu. Pela sta še vedno svojo pesem "Jean Francois de Nantes" — pijana od nagle vožnje sta pela in se smejala na ves glas, toda sama nista več čula svojih glasov sredi vsega tega trnčca, samo prijetno se jima je zdelo, in pala sta proti vetru, da jima je sapa pohajala.

Črneur je pomolil parkrat svojo kosmato glavo skozi luknjo, kakor hudič iz skatle ter vprašal:

"No, fant, ali se vama kaj tresejo hlače?"

O ne, prav nič se jima niso tresle, gotovo ne!

(Nadaljevanje prihodnjico.)

O SLOVENSKEM KONGRESU

Piše: DR. IVAN ČOK, preds. "Jugoslav. odbora iz Italije."

(Nadaljevanje.)

Glavni nasprotniki naših svetih socialnih pravic in upravičenih aspiracij so Italijani. Oni so nam po prvi svetovni vojni ukradli velik del naše slovenske zemlje in najboljše del našega naroda. S tem so v roku 20 let postopali tako, da je to sramota za Italijo, pa tudi za ves civilizirani svet. Odločno in neizprosno zahtevamo, da se ta krivica popravi in da se nam vrne svoboda, na katero imamo enako pravico kakor na primer Angleži in Amerikanci.

Kakor v zadnji vojni, tako tudi v tej zavezniški govorijo in obljubljajo svobodo vsem narodom po tej vojni. Atlantski čarter govori, kakor svoječasno Wilsonove točke, odločno v naš prilog.

Pri vsem tem pa imajo neke italijanske grupe v inozemstvu drznost, da zahtevajo da ostanejo dosedanje meje Italije neoporne. S tem javno zanikajo principe atlantskega čarterja. In to niso Italijani-fašisti, temveč Italijani, ki trdijo, da so proti fašizmu. Proti današnji uradni Italiji, da so za demokracijo, za resnico in pravico, ter da so na strani zaveznikov.

In zavezniki? Kakšno vlogo igrajo oni pri vsem tem? Moramo priznati, da nam popolnoma nerazumljivo, ter neločljivo, neprilodno, absurdno.

Od zavezniške, ameriške in angleške strani se naravnost iščejo prilike, da se Italijanom in italijanskemu narodu, ali vsaj onemu delu, katerega trde gori omenjene demokratske in antifašistične grupe da predstavljajo, izkazuje in ponuja prijateljstvo in naklonjenost.

Mi razumemo razloge, spekulacije take politike zavezniških diplomatov. Želijo Italijo oddvojiti od Nemčije in jo iz sovražnika napraviti — zaveznika. Moramo pa poudariti, da je po našem mišljenju taka politika popolnoma pogrešena. Pred vsem, da je to vojno v Italiji hotel le Mussolini in duce ljudi okoli njega, vsi drugi da so proti vojni in proti fašizmu. To je težka zabloda. Mi, ki Italijo in Italijane dobro poznamo, vemo, da te ni res in da je resnica čisto drugačna.

Vsi, ki smo živeli pod Italijo, in pod fašizmom, smo videli, da je bila — na žalost — ogromna večina Italijanov solidarna s fašizmom. Italijanskega narodu so zelo konvenirali uspehi fašizma. Pri tem jih niso prav nič ženirale barbarške in nehumane metode fašizma, samo da je Italija od tega imela korist. Hočete vzgled? Evo jih! Proti slovenski manjšini pod talijo se je fašizem zaklel, da jo bo uničil. Poslušajmo, kaj se je v to svrhu najemoralnejših in sramotnih metod in sredstev. V Trstu, v Istri, v Italiji, kateri Italijan je vstal proti temu? Nobeden. Kdo je pomagal fašizmu pri tem? Vsi Italijani skoro brez razlike. In o priliki napada na Slovenijo, tega nemoralnega in strašnega čina? Kako se je ponasal italijanski narod? Niso samo vojaki "vstili svojo dolžnost" ampak se je cel narod, vojaki kot civilisti, z navdušenjem in nepopisnim ponosom vrget v to avanturo, da ustvari "italijanski imperij."

V sedanjio vojno se je Musso vrget iz čiste spekulacije. Računal je, da je Francija zločinka, Hitler vsemogočen. Pridružiti se mu, biti štiri dni v vojni, ostati brez žrtv, deliti bogati plen z njim in pobrati tako poceni Nico, Savojo, Tunis in ne vem še kaj — "chi non pecehereble" (kdo ne bo grešil, ko se mu nudi taka sijajna prilika?) Toda tak spekulant v onem momentu ni bil samo Musso, niso bili samo fašistični kaporjoni, nego je bil tak spekulant — ves italijanski narod. Če bi se ta spekulacija (v slučaju Hitlerjeve zmag) posrečila, bi jo sprejeli vsi Italijani, jo slavili kot "največji uspeh latinskega genija" kot najslavnejšo stvar svoje zgodovine, a Musso bi proglasil za svojega — boga. Da se je spekulacija ponesrečila, je res. Da je danes položaj Italije obupen, je tudi res. Ravno tako je res, da so vsled tega sedaj postali Italijani "antifašisti." Ampak v tem mislu je danes gotovo največji antifašist — sam Musso. Ponujati sedaj nagrado ostalim Italijanom, ki so postali "antifašisti", ko so videli, da so jo polomili, je velika krivica nasproti Mussoliniju. Ako kdo zasluži sedaj za to nagrado, jo zasluži najprej on, ker nihče kot on ne ve, kako grozno jo je polomil.

Ko sem lani v Egiptu nabil med italijanskimi ujetniki-Slovinci in Hrvati prostovoljce za borbo na strani zaveznikov proti fašizmu, se ne samo noben Italijan ni prijavil za prostovoljca, ampak so se neverjetno drznostjo nastopili proti našim fantom in jim žugali z osveto njim in njihovim družinam, če se prijavijo za prostovoljce. V raznih taboriških so italijanski ujetniki napravili iz zemlje, peska, pa tudi iz kamena (če so ga dobili) spomenike — Mussoliniju in razne fašistične embleme s fašističnimi napismi. V angleških taboriških gotovo na to niso bili prisiljeni.

Politika State departmenta in Foreign Office dokazuje, da Anglosakoni še ne poznajo Italijanov, njihovih razmer, njihovega značaja. Varajo se anglosaški diplomati, če mislijo, da bodo z lepimi besedami in obljubami pridobili Italijane za sebe, za odkritosrečno sodelovanje. Dvajset let fašistovske megalomanije je italijanski narod popolnoma preobrazilo; od prilike kakor nacizem Nemce. Toliko deklaracij je bilo o Jadranskem morju kot Italijanskem jezeru, o Balkanu kot Italijanskem mostu za "širjenje italijanske kulture" proti nekulturnemu vzhodu, o Sredozemskem morju kot "mare nos-

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

POUČNI SPISI

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO

(F. J. Kern) — Zvezano
Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižico —

"HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjižici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca.
Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Dutar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjižica za vsakega živinorejca: opise raznih bolezni in zdravilne je: silke.
Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami.
Cena \$1.—

V KREMLJIH INKVIZICIJE

Spisal Michel Zévaco. Nad vse zanimiv zgodovinski roman iz časa inkvizicije. — 461 strani.
Cena \$2.—

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

tr" o nenasitnem in požrešnem ter hinavskem Albionu, o zabiti kretenski in predzrni anglosaški buči, o smešnih in neresnih Amerikaneh, ki ne znajo kot gumo žvečiti, o veličini in "primatu" italijanskega naroda, o slavnem italijanskem imperiju, ki bo zavladal nad Sredozemljem in vsemi njegovimi obalami, nad Afriko, nad Orientom, o protektoratu nad vsemi Arabci, nad Muslimani itd., itd. Pa niso bile samo deklaracije, ni bila samo uradna politika, ki je šla v tem pravcu, ampak se je narod vzrejal v tem duhu potom knjig in drugih predavanj na univerzah, po srednjih šolah in potom drugih institucij.

Da, da, Musso ni nič manjši manjkanj kot Hitler. Toda, kakor Hitlerju ne bi vsa njegova abnormnost in megalomanija nič koristila, da ni bil za njim skoro ves nemški narod, ravno tako Mussoliniju ne bi pomagalo njegovo žabje napihovanje, da se ni z njim vred naphaval cel narod od kraja do kraja do zadnjega pastirja. Potreben je proces ponovne, pravilne vzgoje italijanskega naroda. Prvi korak k temu mora biti,

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

kakor za Nemce: kazen za dosedanje grehe in zločine. Globoko sem prepričan, da se bo politika anglosaških držav, politika popuščanja nasproti Italijanom — morda šele čez dalj časa — še bridko maščevala nad njimi samimi. Pa tudi neposrednega učinka — vstaje v Italiji in odepeljenja od Nemčije — ne bo; in to ne le radi tega, ker tega Nemci ne bi dopustili, ampak tudi ker Italijani sami tega nečijo. Še vedno je večina fašistična ter anti-britanska, anti-francoska, anti-ruska, antizavezniška. Vsako drugo prikazovanje situacije o Italiji je nerealno in tendenciozno.

Do posledic, ki jih želi anglosaška propaganda, pa ne pride tudi radi tega, ker to propagando v Italiji smatrajo kot slabost in ne kot odkritosrečno naklonjenost.

Edini argument, ki bo v Italiji izdal, to je — udarec. Udarec v Egiptu in Libiji ter bombardiranje italijanskih mest — to so edina lekcijska, ki bo imela uspeh, če se bo nadaljevala.

Ta anglosaška propaganda pridobivanja Italijanov za zaveznike pa ima drugo, neprijetno plast: vzbuja pri nas Jugoslovanih, in posebno pri nas Slovincih čudne občutke. Mi smo doprinali in doprinala-

mo zavezniški borbi ogromno. Absolutno vzeto, morda ta doprinos ni tako velik, toda relativno, ako se vzamejo vse okolnosti v poštev, je morda večji, nego kateri koli drugi.

(Nadaljevanje prihodnjico.)

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Rame, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjižica je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinaestih dolgih poglavjih opisanih trinaest rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjižica je verno arcelo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovincih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Po 75c zvezek

Belfegor (Arthur Bernède)
Po strani klubok (Damiir Feigel)

Po \$1 zvezek

Veridicus (Pater Kajetan)
Rodarska balada (Marija Majerleja)
Poginjeni otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)